

Geen Marokkaan? Dan toch een zigeuner!

Een aangepaste versie van dit opiniestuk werd gepubliceerd in De Morgen (28/4/2006)

Auteur: Koen Geurts

Verschillende media hebben het vandaag over het feit dat A.G. een Roma-zigeuner is, men leest dat het gezin van M.O. zigeunerroots heeft, enz. Wat wil men hier mee bereiken? Informeren van de burger? Laten we (opnieuw) oppassen voor stigmatisatie van een (voor ons vrij onbekende) bevolkingsgroep, nl. de Roma-zigeuners. Een juiste duiding over waar het hier in feite om gaat is hier zeer aangewezen.

Ten eerste heeft deze informatie over zijn ETNISCHE (!!!) afkomst geen enkele relevantie. Wat draagt de etnische afkomst bij tot de kennis van een individu dat, volgens de Poolse politie, volledig op individuele basis te werk ging, zonder crimineel netwerk? De feiten zijn volledig op zijn persoonlijke naam te schrijven, onafhankelijk van het feit dat het om een Roma gaat. Zouden we in het hypothetische geval van een Marokkaanse dader gefocust hebben op zijn berber-, arabische of touareg-afkomst??? Bij focussen op etnische afkomst zouden we ons normaal gezien toch meer morele vragen moeten stellen. Roma of 'zigeuners' worden in media en in de publieke opinie ongestoord geschandvlekt. De gevolgen van het brandmerken van 'zigeuners' tijdens WOII liggen nochtans nog niet zo heel ver af, en laten zich voor deze mensen zelf nog elke dag gevoelen.

Roma is een internationale overkoepelende term om de zeer verre afstammelingen aan te duiden van volksverhuizingen die zich in de 10de eeuw in Noord-Indië afspeelden. Tien eeuwen later hebben deze groepen onderling in vele opzichten (maatschappelijk, cultureel...) niks meer met elkaar te maken, en blijven er zeer weinig vergelijkbare trekken over. Als we dan al gemeenschappelijke kenmerken zouden kunnen benoemen, dan zal het vooral de veralgemenende stigmatisatie en reeds eeuwen durende marginalisatie door de meerderheidsbevolking zijn die bijna al deze groepen treft.

Indien we dit feit dan toch moeten aangrijpen om het over Roma te hebben, dan denk ik dat het meer op zijn plaats is om aandacht te hebben voor het non-beleid dat gevoerd wordt in België ten aanzien van Roma-migranten. We laten krampachtig de deuren volledig op slot voor Roma-zigeuners die alzo samen met familie en kinderen hun illegaal verblijf jarenlang voortzetten. Uiteindelijk verkiezen ze dit illegaal verblijf boven een volledig perspectiefloze terugkeer naar hun land van herkomst. De keuze dus tussen slecht en zeer slecht. Het voornaamste engagement dat wij als samenleving tot nu toe hebben kunnen nemen is het systematisch repatriëren van deze mensen.

Wanneer we dan kijken naar dit beleid dat een voedingsbodem is voor het creëren van paria's, is het alleszins verwonderlijk dat het grootste deel van de Roma-gemeenschap toch nog zeer vreedzaam blijft en op hun manier moeite blijft doen om zich te integreren in onze samenleving.